

ДЕВЕТИ МЕЖДУНАРОДЕН КОЛОКВИУМ ПО СТАРОБЪЛГАРИСТИКА

Провежда се в рамките на Националната научна програма
„Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“
под патронажа на г-жа Илияна Йотова,
вицепрезидент на Република България

28–30 август 2023 г.
СУ „Свети Климент Охридски“
Нова конферентна зала, Ректорат

Понеделник, 28.08.2023 г.

**9:00 ОФИЦИАЛНО ОТКРИВАНЕ НА ДЕВЕТИЯ
МЕЖДУНАРОДЕН КОЛОКВИУМ ПО СТАРОБЪЛГАРИСТИКА**

УТРИННО ЗАСЕДАНИЕ

Председател *А. Тотоманова*

9.30 Mons. Francesco Braschi (Милано, Италия) Manuscript Sources for Bulgarian History in the *Ambrosiana Library*

9.50 Сергеюс Темчинас (Вилнюс, Литва) Эзотеризм на службе христианства: создание глаголицы

10.10 Христо Трендафилов (Шумен, България) Вечерята на Адриан II

10.30 Вася Велинова (София, България) Кръстът – знакът на вселената

10.50 Дискусия

11.00 Alessandro Maria Bruni (Венеция, Италия) Иновативни посоки в изследването на старобългарските преводи на старозаветните книги

11.20 Татяна Суботин (Белград, Сърбия) О различных редакциях службы на 1 сентября в сербских минеях XIII и XIV веков

11.40 Jerzy Ostarczuk (Варшава, Полша) Old-Bulgarian Saints in the Menologia of Cyrillic early printed Liturgical Tetraevangelia

12.00 Florentina and Mark Geller (Лондон, Великобритания) Was the Gospel of Matthew [εφε οττϋ ματθϋκλ] originally written with a “Jewish script” [жидовъсктыми писмени]? Explorations into parabiblical traditions

12.20 Rafał Zarębski, Agata Kawecka (Лодз, Полша) Equivalents of the Hebrew name *Yerushalayim* in selected old Slavic translations of the *Gospel*

12.40 Дискусия

13.00 Обяд

ПЪРВО СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател *Красимир Станчев*

14.30 Никос Мердзимекис (Солун, Гърция) Кирилски надписи върху портрети от Зографския манастир: сведения за видни монаси от братството през XVIII–XIX в.

14.50 Бисерка Пенкова (София, България) За една маргиналия в иконографията на Разпятието Христово

15.10 Диана Атанасова (София, България) Едно житие на св. Мина и неговият книжен контекст

15.30 Мая Иванова (София, България) Време и пространство в житието на св. Николай Софийски

15.50 Кафе-пауза

ВТОРО СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател **Вася Велинова**

16.10 Владислав Кнолл (Прага, Чехия) Правописът на църковнославянски език, предложен от митрополит Дософтей Молдовски (1680)

16.30 Марияна Цибранска-Костова (София, България) Ономастиконът в Абагара на Филип Станиславов от 1651 г. между Изтока и Запада на християнството

16.50 Анисава Милтенова (София, България) Преводите на съчиненията на Евагрий Понтийски (346–399) в старобългарската литература

17.10 Татяна Брага (София, България) Особености на развойните тенденции в новобългарските дамаскини от XVIII в. (по материал на одеските дамаскини)

17.30 Елка Мирчева (София, България) От средновековните славянски текстове до съвременния български език (наименованията на везни)

17.50 Дискусия

19.30 Коктейл в Timeless café (познато и като „Архитектите“) на ул. Кракра № 11

Вторник, 29.08.2023 г.

УТРИННО ЗАСЕДАНИЕ

Председател **Елка Мирчева**

Посветено на 100-годишнината от рождението на Рикардо Пикио

9.10 Барбара Ломаджистро (Бари, Италия) Филологът и историята: старославянската литературна цивилизация според Рикардо Пикио

9.30 Красимир Станчев (Рим, Италия) Рикардо Пикио и Петър Динеков: двама граждани на световната *Respublica litterarum*

9.50 Александър Наумов (Супрасъл, Полша) Рикардо Пикио и изследванията върху библейските елементи в литературата на Slavia Orthodoxa

10.10 Marcello Garzaniti (Флоренция, Италия) For a History of the Literary Civilization of Slavia Orthodoxa from a Cyrillo-Methodian Perspective

10.30 Анна Влаевска-Станчева (Рим, Италия) Рикардо Пикио и „La Bulgaria convertita“ на Франческо Брачолини

10.50 Дискусия

11.00 Георги Минчев (Лодз, Полша) Бележки върху структурата на *Беседа против богомилите* от Презвитер Козма

11.20 Малгожата Скворнек (Лодз, Полша) За полските преводи на *Беседа против богомилите* на Презвитер Козма

11.40 Румяна Златанова (Хайделберг, Германия) Колациониране и анализ на средновековни текстове

12.00 Уилям Федер (Холандия) Два вмъкнати листа

12.20 Невена Гавазова. Григорий Цамблак за сребролюбието и предателството (По *Слово за Велики четвъртък*)

12.40 Дискусия

13.00 Обяд

ПЪРВО СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател **Георги Минчев**

14.30 Ваня Мичева (София, България) Поясът в историята на българския език и култура

14.50 Маргарет Димитрова (София, България) Военни съоръжения в тълкувания на гръцки на Песен на Песните и техните преводи в средновековната българска книжнина

15.10 Кирил Кирилов (София, България) Приложение на Декартовото произведение в старобългаристиката

15.30 Калина Мичева-Пейчева (София, България) Концептът *радост* в историята на българския език

15.50 Кафе-пауза

ВТОРО СЛЕДОБЕДНО ЗАСЕДАНИЕ

Председател *Маргарет Димитрова*

16.10 Иван Петров (Лодз, Полша) Южнославянските старопечатни кирилски книги като изворова база: актуални данни и перспективи за проучване

16.30 Анна-Мария Тотоманова (София, България) Грамота № 767 от НБКМ

16.50 Татяна Лекова (Неапол, Италия) Осем десетилетия българистика в Неапол

17.10 Мария Тотоманова-Панева (София, България) Проблеми на превода на ранни новобългарски текстове на съвременен български език

17.30 Татяна Славова (София, България) Вторични междуметия в старобългарската книжнина

17.50 Дискусия

18.10 Закриване на колоквиума

Сряда, 30.08.2023 г.

Екскурзия до Бачковския манастир „Успение Богородично“

Деветият международен колоквиум по старобългаристика се организира от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в рамките на Националната научна програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“, финансирана от Министерството на образованието и науката.

Всички заседания на Колоквиума ще се проведат в Нова конферентна зала (Ректорат на СУ, бул. Цар Освободител 15, София).

Организационен комитет:

Анна-Мария Тотоманова (председател)

Вася Велинова

Красимир Станчев

